

XXVI ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПЪРВА РЕДОВНА СЕСИЯ

Стенографски дневник

на

75. заседание

Сряда, 26 юни 1946 г.

(Открито в 15 ч. 55 м.)

Председателствувал подпредседателят Петър Попзлатев. Секретари: Стефан Стефанов и Костадин Трендафилов.

СЪДЪРЖАНИЕ:

		Стр			Стр	
Съобщения:						
Отпуски	.	823	гарантираните от държавата дългове да събира заемите, отпуснати по закона за заселване на бежанците и обезпечаване поминъка им и по закона за постройка на икономически къщи и за насърчение на жилищния строеж. (Първо четене)			825
Законопроекти	.	823				
По дневния ред:						
Проекторешение за одобрение решенията на Министерския съвет, издадени въз основа на чл. 13, алинея първа, от закона за митниците (Одобрение)			823	4. За превръщане в лева на сключените в чужда валута животозастраховки при застрахователните дружества в страната. (Първо четене)		826
Законопроекти: 1. За сключване заем от министъра на финансите в размер на 200.000.000 лв. при Българската земеделска и кооперативна банка за нуждите на Министерството на земеделието и държавните имоти за строеж на учебни и стопански сгради при земеделските училища и институти. (Първо четене)			824	5. За допълнение наредбата-закон за отпускане заем на минно акционерно дружество „Родопски метал“ — София, от Банка „Български кредит“ под гаранция на държавата. (Първо четене)		827
2. За разрешаване на министъра на финансите да сключи заем от Българската земеделска и кооперативна банка за изплащане стари задължения на Министерството на земеделието и държавните имоти към същата банка. (Първо четене)			825	6. За приемане дарението на Горнооряховската градска община в полза на държавата. (Първо четене)		827
3. За въздигане на Главната дирекция на държавните и на				7. За предаване имуществото на бившето благотворително дружество „Утеха“ в гр. Габрово на фонда „Обществено осигуряване“. (Първо и второ четене)		828
				Дневен ред за следващото заседание		828

Председателствуваш Петър Попзлатев: (Звъни) Присъствуват нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(Отсъствуват народните представители: Александър Чичовски, Божко Иванов, д-р Вяра Златарева, д-р Георги х. Гецов, Димитър Ганев, Димитър Панайотов, Екатерина Аврамова, Здравко Митовски, Иван Геневски, Иван Димитров, Иван Харизанов, Йордан Бодуров, Костадин Русinov, Кръстю Добрев, Никола Разлоганов, Нинко Стефанов, Петър Маликов, д-р Петър Попсавов, Петър Панайотов, Раденко Видински, Слави Пушкарков, Стефан Каракостов, Стою Неделчев, Титко Черноколев, Христо Малинов, Цветана Керанова и Цола Драгойчева)

Председателството е разрешило отпуск на следните народни представители: Божко Цвятков — 3 дни, Георги Костадинов Костов — 1 ден, Димитър Ганев Върбанов — 3 дни, Димитър Кънев — 5 дни, Кръстю Добрев — 4 дни, Мария Найденова Тотева — 3 дни, Петър Маликов — 3 дни, Стефан Каракостов — 12 дни и Тодор Панайотов Тодоров — 3 дни.

На следните народни представители, които са се ползували с предвидения по правилника отпуск, следва да им се разреши от Народното събрание допълнителен отпуск.

Народният представител Андрей Пенев Денев моли да му се разреши 15-дневен служебен отпуск поради житната акция. Които от г-да народните представители са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Вели Сюлейманов моли да му се разреши 11-дневен отпуск за същото. Моля г-да народните представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Диню Тодоров моли да му се разреши едномесечен отпуск по уважителни домашни причини. Моля г-да народните представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Иван Димитров Станков моли да му се разреши 11-дневен отпус във връзка с житната акция. Моля г-да народните представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Костадин Русinov Динчев моли да му се разреши 12-дневен служебен отпуск за същото. Моля г-да народните представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител д-р Петър Пачев моли да му се разреши 10-дневен отпуск поради житната акция. Моля г-да народ-

ните представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Петър Ковачев моли да му се разреши 14-дневен отпуск. Моля г-да народните представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Станю Василев Попов моли да му се разреши 8-дневен отпуск. Моля г-да народните представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Стою Неделчев моли да му се разреши 3-дневен отпуск по домашни причини. Моля г-да народните представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Тодор Тихолов моли да му се разреши 4-дневен отпуск. Моля г-да народните представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народната представителка д-р Вяра Златарева моли да ѝ се разреши 20-дневен отпуск по обществена работа. Моля г-да народните представители, които са съгласни да ѝ се разреши исканият отпуск, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Постъпили са следните законопроекти:

От Министерството на финансите — законопроект за допълнителен бюджетен кредит по бюджета на държавата за 1946 бюджетна година в размер на 576.000.000 лв. и по бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата за същата бюджетна година в размер на 1.600.000.000 лв.

От същото министерство — законопроект за извършен бюджетен кредит за строителство и др. по бюджета на държавата за 1946 бюджетна година в размер на 13.804.234.770 лв.

Законопроектите ще бъдат отпечатани, раздадени на г-да народните представители и поставени на дневен ред.

Минаваме към дневния ред — първа точка:

Одобрение на проекторешението за одобрение постановленията на Министерския съвет, издадени въз основа на чл. 13 от закона за митниците от 10 август 1944 г. до 15 декември 1945 г.

Моля г-на секретаря да го докладва.

Секретар Стефан Стефанов (р): (Чете)

„МОТИВИ

към проекторешението за одобрение на постановленията на Министерския съвет, издадени въз основа на чл. 13 от закона за митниците от 10 август 1944 г. до 15 декември 1945 г.

Г-да народни представители! След разпускането на XXV обикновено Народно събрание Министерският съвет е държал ня-

колко постановления, издадени въз основа на чл. 13 от закона за митниците, по силата на които са извършени известни корекции на закона за митническата ни тарифа на вносните стоки и прокаран някои законоположения от чисто фискален характер.

Тези тарифни корекции са имали за цел да възстановят нарушеното съотношение между стойността на вносните стоки: минерални масла, смоли, петролни деривати, сол и машини и плащаните за същите мита, както и да увеличат постъпленията от данъци.

На второ място, въведено е събирането на наем за използване на митнически магазини за по-продължително съхранение на вносни и износни стоки, вместо плащането на магазинажната такса, която е значително по-висока и представлява санкция за своевременно неведигане на стоките от митническите места.

На трето място създаден е един облог в размер на 5% от стойността на вносните и износни стоки в полза на държавния бюджет, който е трябвало да обезпечи на фиска допълнителни приходи, нужни за уравнишването на държавния бюджет.

Допуснато е също така по изключение събирането на герба по членове 23 и 31 от закона за гербовия налог да става от митниците в пари, вместо да се обгербват митническите документи, понеже по този начин се обезпечават по-добре фискалният интерес, като се избягва злоупотребата с гербовите марки (отлепване, повторно употребяване и др.) и се спестява значително количество ценни материали.

Понеже с наредбата-закон за изменение и допълнение на закона за финансовото облекчение и заздравяване на общините, обнародван в „Държавен вестник“, бр. 16, от 22 януари 1945 г., е предвидено правото на градските и селските общини да събират приходи посредством облагането на солта от местен произход с налог 1 лв. на килограм, то за да не се получи нарушение на единството на цените на местната и чуждестранната сол, което единство е и задача на правителствената политика в това отношение наложено е предвиждането на таква облагане в същия размер и на иностранната сол, което е сторено с горното постановление на Министерския съвет.

Също така подлежи на одобрение от Народното събрание 2. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 6 март 1945 г., протокол № 39, с което е разрешено за някои чиновници по бюджета на Министерския съвет да се третират предвидените за съответните длъжности заплати в пореден № 108, страница 12, и в пореден № 3, страница 15, на таблицата за длъжностите, заплатите и цензовете на държавните служители.

Що се отнася до приетите от Министерския съвет постановления за времето от 10 август 1944 г. до 9 септември 1944 г., трябва да се подчертае, че те се прилагат непрекъснато от момента на тяхното издаване и обнародване. Върху създадените чрез тях постановления допълнителни приходи бе изграден бюджетът за изтеклата година. Върху същите приходи почиват и предвижданията за постъпления по новия бюджет. Събраните досега средства от тия облогови са били редовно внасяни на приход-в дължавното съкровище и изразходвани по пътя на бюджетните кредити.

Тези данъци и такси са били редовно калкулирани в цените на стоките, които се внасят от 10 август 1944 г. насетне. Следователно одобрението на въпросните постановления по никакъв начин не ще се отрази на съществуващите цени за съответните вносни стоки, тъй като не се касае до въвеждането на нови данъци или такси.

Ако се допусне неодобрението на така създадените вече данъци и такси, ще се причини едно чувствително намаление в приходите на митниците, което от своя страна ще се отрази доста неблагоприятно и върху общите приходи на държавния бюджет. Наред с последното ще се създадат и такива условия, по силата на които част от събираните вече мита, такси и налози ще следва да бъдат върнати на вносителите им от набраните бюджетни приходи, обстоятелство, което не би могло да се оправдае, изхождайки се от особено затруднено финансово положение, в което се намира настоящата държава.

Понеже правото за създаване на нови данъци и такси е изключително право на законодателната власт, наложително е внасянето на горните постановления за одобрение от 26. обикновено Народно събрание в първата му сесия.

Горното като ви излагам, моля ви, г-да народни представители, да се занимаете с представеното ви решение, което да разгледате и одобрите.

Гр. София, май 1946 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Из. Стефанов

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

1. Одобряват се постановленията, издадени въз основа на чл. 13, алинея първа, от закона за митниците от Министерския съвет за времето от 10 август 1944 г. до 15 декември 1945 г. по приложение към настоящото решение списък:

1. 9. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 10 август 1944 г., протокол № 158, с което се одобрява да се увеличи вносните мита на следните стоки:

- 1) земно масло, облагаемо по ст. 151 на тарифата — на 6.60 лв. за 100 кгр.;
- 2) бензин, облагаем по ст. 152а — на 20 лв. златни за 100 кгр.;
- 3) петрол, облагаем по ст. 152б — на 7 лв. златни за 100 кгр.;
- 4) газ-сол, облагаем по ст. 152в — на 10 лв. златни за 100 кгр.;
- 5) масла смазочни и др., облагаеми по ст. 152г — на 6 лв. златни за 100 кгр.

6) вакура, облагаема по ст. 152д — на 10 лв. златни за 100 кгр.;

7) други петролни деривати, облагаеми по ст. 152е — на 36 лв. златни за 100 кгр.;

8) вазелин, облагаем по ст. 153 — на 80 лв. златни за 100 кгр.;

9) парафин, облагаем по ст. 154 — на 70 лв. златни за 100 кгр.;

10) смоли, облагаеми по ст. 156 — на 20 лв. златни за 100 кгр.;

11) препарати за мазане оси и машини, облагаеми по статии 157 и 158 — на 50 лв. златни за ст. 157 и 60 лв. златни за ст. 158;

12) сол каменна и морска, облагаеми по ст. 196 — на 12 лв. златни за 100 кгр. и

13) машини индустриални, облагаеми по ст. 512в — на 32% адвалорно за употребените машини и 16% за неупотребените.

2. 12. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 29 август 1944 г., протокол № 165, с което се одобрява митниците да събират за престояване на стоките, с изключение на пощенските пратки, в митническите магазини наем в размер 200 лв. на месец или част от месеца за 1000 кгр. или част от 1.000 кгр., в случаите, когато същите стоки не подлежат на магазинаж по силата на разпорежданията на чл. 111к от закона за митниците.

3. 13. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 29 август 1944 г., протокол № 165, с което се одобрява да се създаде такса за засилване приходите на митниците в размер 5% върху стойността на всички вносни и износни стоки. За стойността на вносните стоки ще се вземе стойността, определена съгласно чл. 144 от закона за митниците, а за такава на износните стоки — експортната стойност, посочена от Дирекцията на външната търговия в декларациите за износ обр. 11.

4. 10. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 2 септември 1944 г., протокол № 168, с което се одобрява гербовият налог, събиран в митниците при внос и износ, съгласно чл. 31 от закона за гербовия налог, включително и той за обгербване втория екземпляр от митнически документи както и събирания при износ фактурен герб, съгласно чл. 28 от същия закон, да се събират в пари и впоследствие да се внасят по съответния параграф на бюджета.

5. 2. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 5 февруари 1945 г., протокол № 23, с което се одобрява в допълнение на 13. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 29 август 1944 г., протокол № 165, обнародвано в „Държавен вестник“, бр. 195, от 7 септември 1944 г., да се събират от внасяната от чужбина сол, налог в размер на един лев на килограм нето тегло, независимо от таксата за засилване приходите от митниците, в размер на 5% върху стойността, събрана при внос на същата.

II. Одобрява се 2. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 6 март 1945 г., протокол № 39, с което е разрешено на някои чиновници по бюджета на Министерския съвет да се третират предвидените за съответните длъжности заплати в пореден № 108, стр. 12, и в пореден № 3, стр. 15, на таблицата за длъжностите, заплатите и цензовете на държавните служители.

Председателстващ Петър Понзатов: Моля г-да народните представители, които одобряват проекторешението за одобрение постановленията на Министерския съвет, издадени въз основа на чл. 13 от закона за митниците от 10 август 1944 г. до 15 декември 1945 г., да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към точка втора от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за сключване заем от министъра на финансите в размер на 200.000.000 лв. при Българската земеделска и кооперативна банка за нуждите на Министерството на земеделието и държавните имоти за строеж на учебни и стопански сгради при земеделските училища и институти.

Моля, г-на секретаря да го докладва.

Секретар Стефан Стефанов (п): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за сключване заем от министъра на финансите в размер на 200.000.000 лв. при Българската земеделска и кооперативна банка за нуждите на Министерството на земеделието и държавните имоти за строеж на учебни и стопански сгради при земеделските училища и институти.

Г-да народни представители! Набелязаните реформи в програмата на Отечествения фронт по отношение на уеднавянето и рационализацията на нашето земеделно изискват подготовка на многобройни кадри от специалисти по земеделието и отраслите му. За целта Министерството на земеделието и държавните имоти след 9 септември откри 1 земеделско-домашински учителски институт, 13 земеделски гимназии и 32 практически земеделски училища.

За да се започне нормалната учебна работа в тези новооткрити земеделски учебни заведения, същите трябва да бъдат обзаведени с необходимите учебни и стопански сгради, покривна и учебни помагала. Независимо от това, в съществуващите досега земеделски училища, поради уголемения брой на учащите се, са започнали нови строежи, които в най-скоро време трябва да бъдат завършени.

Понеже кредитите по редовния бюджет на министерството са напълно недостатъчни, налага се да се сключи заем за горните нужди при Българската земеделска и кооперативна банка от 200.000.000 лв., за да се осъществи строителният план на земеделските училища и институти.

Като налагам горното, моля, г-да народни представители, да одобрят чрез надлежно гласуване предложения законопроект.

Гр. София, 17 май 1946 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за сключване заем от министъра на финансите в размер на 200.000.000 лв. при Българската земеделска и кооперативна банка за нуждите на Министерството на земеделието и държавните имоти за строеж на учебни и стопански сгради при земеделските училища и институти

Чл. 1. Разрешава се на министъра на финансите да сключи, а на Българската земеделска и кооперативна банка да отпусне заем в размер на 200.000.000 лв., който ще се използва от Министерството на земеделието и държавните имоти — респективно от отдела за земеделско образование, за строеж на училищни и стопански сгради при земеделските училищни институти, средните, практическите и допълнителни земеделски училища и за довършване започнатите строежи и преустройство на съществуващите сгради при същите училища и обзавеждането им с необходимата по-къпнина, инвентар и учебни пособия.

Чл. 2. За целта Българската земеделска и кооперативна банка ще открие текуща сметка на Министерството на земеделието и държавните имоти и при поискване от последното ще внася на приход на държавното съкровище отделни частични суми не по-малки от 1.000.000 лв. до пълния размер на заема. Последната частична сума от заема да се изтегли най-късно до 31 декември 1950 г.

Изтеглените суми по заема ще носят 6.5% годишна лихва, считано от деня на тегленето, която се капитализира шестмесечно.

Чл. 3. Използването на заема ще става по нареждане на Министерството на земеделието и държавните имоти — отдел земеделско образование, а тегленето на суми ще се извършва с чекове, подписани от министъра на земеделието и държавните имоти или упълномощено от него лице.

Чл. 4. Използването средства до 31 декември 1950 г. увеличени с капитализираната шестмесечно 6.5% лихва, се превръща на 1 януари 1951 г. в анюитетен заем, платим в срок 15 години при 6.5% годишна лихва и шестмесечни анюитети с падежи 30 юни и 30 декември всяка година.

Падежът на първия анюитет ще бъде 30 юни 1951 г.

Чл. 5. Необходимите кредити за изплащане лихвите и погашенията по заема се предвиждат ежегодно в бюджета на Главната дирекция на държавните и на гарантираните от държавата дългове.

Чл. 6. Освобождават се от всякакъв герб, данък, такса, берни и др. всички книжа и сметки, свързани с откриването, упражняването и изплащането на заема.

Председателстващ Петър Ползлатев: Моля г-да народните представители, които приемат законопроекта на първо четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към точка трета от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за разрешаване на министъра на финансите да сключи заем от Българската земеделска и кооперативна банка за изплащане стари задължения на Министерството на земеделието и държавните имоти към същата банка.

Моля г-на секретаря да го докладва.

Секретар Стефан Стефанов (р): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за разрешаване на министъра на финансите да сключи заем от Българската земеделска и кооперативна банка за изплащане стари задължения на Министерството на земеделието и държавните имоти към същата банка

Г-да народни представители! Поради липсата на достатъчно бюджетни средства за провеждането на своята стопанска дейност и мероприятията Министерството на земеделието и държавните имоти много често прибегва до ползуването на заеми от Българската земеделска и кооперативна банка по силата на специално гласувани закони или министерски постановления.

По някои от така отпуснатите заеми Министерството на земеделието и държавните имоти е допуснало чувствителни нередовности при изплащането, които са от естество да увредят интересите на кредитора — Българска земеделска и кооперативна банка.

Така, по заемите, предмет на настоящия законопроект, от редица години не са правени погашения и дългът по същите продължава да расте със следувните им се 7% лихви, което не е в интерес на Министерството, като плаща лихви, нито пък за Българската земеделска и кооперативна банка, тъй като за нея се обезпечават чувствителни средства, които тя би пласирала много по-целесъобразно за удовлетворение нарастващите нужди на земеделското стопанство при днешната следвоенна конюнктура.

При така създаденото положение и по силата на законно поетите задължения от страна на Министерството на земеделието и държавните имоти спрямо Българската земеделска и кооперативна банка, същото министерство следва да изплати въпросните задължения, което може да стане чрез предвиждане на кредити по редовния бюджет за около 190.000.000 лв. или чрез сключването на нов редовен заем, който да ликвидира окончателно със старите задължения по изброените в законопроекта 9 заема.

Тъй като Министерството на земеделието и държавните имоти е в възможност да изплати по бюджета си тези задължения,

Българската земеделска и кооперативна банка е дала съгласието си това да стане чрез отпускането на нов заем, с който да се конвертират старите заеми.

Преценявайки възможностите на Министерството на земеделието и държавните имоти и добре разбраните интереси на Българската земеделска и кооперативна банка, които следва да бъдат западени, аз ви моля, г-да народни представители, да одобрите предложения законопроект, като с това разрешим най-целесъобразно и радикално въпроса за уреждане нередовните заеми на Министерството на земеделието и държавните имоти към Българската земеделска и кооперативна банка.

Гр. София, 1946 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за разрешаване на министъра на финансите да сключи заем от Българската земеделска и кооперативна банка за изплащане стари задължения на Министерството на земеделието и държавните имоти към същата банка

Чл. 1. Разрешава се на министъра на финансите да сключи заем от Българската земеделска и кооперативна банка за изплащане стари задължения на Министерството на земеделието и държавните имоти към Българската земеделска и кооперативна банка.

Чл. 2. Сумата от заема ще послужи изключително за пълното изплащане на дълга по изброените в настоящия член 9 заема: „1) Направени 15, 20 и 50% отстъпки върху продадени земеделски оръдия и машини — доставка 1928 г., за сметка на Министерството на земеделието и държавните имоти; 2) Направени 20 и 50% отстъпки върху продадени земеделски оръдия и машини — доставка 1927 г., за сметка на Министерството на земеделието и държавните имоти; 3) дължими лихви по доставка на земеделски оръдия и машини — от 1927 г.; 4) дължими лихви по доставка на земеделски оръдия и машини от 1928 г.; 5) Откупване стопанството на Милчо Балтов & снове, гр. Пловдив; 6) Доставка костено брашно — 1930 г. за сметка на Министерството на земеделието и държавните имоти; 7) Доставка газьол 1928 г. за сметка на Министерството на земеделието и държавните имоти; 8) дължими лихви от Министерството на земеделието и държавните имоти по доставка газьол 1928 г. и 9) Дадени на кредит земеделски оръдия и машини на земеделски училища, стопанства и др. за сметка на Министерството на земеделието и държавните имоти“, които към 30 декември 1945 г. възлизат на обща сума лв. 176.455.564.

Чл. 3. дължимите на 30 декември 1945 г. суми по горните заеми, увеличени с 6% лихва за времето от 1 януари до 30 декември 1946 г., се превръщат на 1 януари 1947 г. в анюитетен заем, платим в срок от 10 години, при 6% годишна лихва.

Погасяването на заема ще се извършва шестмесечно, на 30 юни и 30 декември всяка година, с равни шестмесечни вноски, съдържащи погашение и лихва.

Първото погашение ще се извърши на 30 юни 1947 г.

Чл. 4. Необходимите кредити за изплащане погашенията и лихвите по заема се предвиждат ежегодно в бюджета на Главната дирекция на държавните и на гарантираните от държавата дългове.

Чл. 5. Освобождават се от всякакъв герб, данък, такса, берни и др. всички книжа и сметки, свързани с откриването, упражняването и изплащането на заема.

Председателстващ Петър Ползлатев: Моля г-да народните представители, които приемат законопроекта на първо четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към точка четвърта от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за възлагане на Главната дирекция на държавните и на гарантираните от държавата дългове да събира заемите, отпуснати по закона за заселване на бежанците и обезпечаване поминъка им и по закона за постройка на икономически къщи и за насърчение на жилищния строеж.

Моля г-на секретаря да го докладва.

Секретар Стефан Стефанов (р): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за възлагане на Главната дирекция на държавните и на гарантираните от държавата дългове да събира заемите, отпуснати по закона за заселване на бежанците и обезпечаване поминъка им и по закона за постройка на икономически къщи и за насърчение на жилищния строеж

Г-да народни представители! Заемите, раздадени по закона за заселване на бежанците и обезпечаване поминъка им и по закона за направа на икономически къщи и за насърчение на жилищния строеж, бяха изплатени на Българската народна банка от произведението на стабилизационния заем и се прехвърляха за събиране от Българската земеделска и кооперативна банка като държавен портфейл, по който към днешна дата 8.306 дължници дължат общо лв. 235.424.531.

Досегашната дейност на Българската земеделска и кооперативна банка по събиране на поменатите по-горе заеми не е много задоволителна. Клоновете на казаната банка, отрупани с извършения и по-специална работа, не са имали възможност да следят по-отблизо състоянието на тези държавни вземания и да предприемат своевременно ония мерки и действия, които са се налагали за по-

доброто упазване интересите на държавата и сама Българската земеделска и кооперативна банка, изтъквайки тия обективни причини за незадоволителните резултати, е искала да бъде освободена от възложената ѝ работа, въпреки че с това се лишава от заплащаната за работата ѝ комисиона в размер средно на около лв. 500.000 годишно.

Ето защо, за да се поставят в ред сметките по горните заеми, да се подобри събирането на същите заеми и да се спести за държавата плащаната досега комисиона, налага се, щото казаният държавен портфейл да се прехвърли за събиране от Главната дирекция на държавните и на гарантираните от държавата дългове, като по отношение на нередовните длъжници тя ще действа чрез съответните данъчни началници по реда за събиране на преките данъци.

От друга страна, за да се насърчат ония длъжници по тези заеми, които са участвали в подписката по заема на свободата и с това са подпомогнали държавата, налага се да се разреши на същите длъжници да изплащат заемите си с получените от тях облигации от заема на свободата, още повече, че това ще допринесе до известна степен за закрепване на курса на същите облигации.

Налага се също да се уреди и положението на ония длъжници, чиито построени с тези заеми жилища са разрушени или станали напълно необитаеми от бомбардировките, като се отсрочи безлихвено плащането по заемите им до възстановяването на разрушените или станали необитаеми техни жилища.

Като ви представям приложения законопроект, моля, ви, г-да народни представители, да го разгледате и гласувате.

Гр. София. 17 май 1946 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за възлагане на Главната дирекция на държавните и на гарантираните от държавата дългове да събира заемите, отпуснати по закона за заселване на бежанците и обезпечаване поминъка им и по закона за постройка на икономически къщи и за насърчение на жилищния строеж

Чл. 1. Събирането на вземанията по заемите за заселване на бежанците и обезпечаване поминъка им и по заемите за напрана на икономически къщи и за насърчение на жилищния строеж се възлага на Главната дирекция на държавните и на гарантираните от държавата дългове, върху която се прехвърлят всички права, установени в полза на Българската земеделска и кооперативна банка във връзка със службата по събирането на същите заеми. Държавата събира вземанията си от неизправните длъжници въз основа на извлечение от сметките им по реда на чл. 156а до чл. 156в включително от закона за гражданското съдопроизводство. Предварителното изпълнение по чл. 75бз, алинея втора, се допуска при поискване винаги и без представяне на каквато и да е гаранция.

По ипотечните актове се прилага процедурата по чл. 156г и по следващите от закона за гражданското съдопроизводство.

Чл. 2. Допуска се длъжниците по тези заеми да правят до 31 август 1947 г. плащане по тях с облигации от 5½% държавен заем на свободата от 1945 г., по номиналната им стойност, които те са получили срещу подадени от тях лично или от съпругите им подписки.

Чл. 3. Длъжниците, чиито жилища са разрушени или станали напълно необитаеми от бомбардировките, получават безлихвена отсрочка за плащане на редовния анюитетен остатък по заемите им към 15 април 1944 г. до възстановяване на техните жилища от Главната дирекция за изграждане и възстановяване на столицата или до изплащането от същата дирекция на полагаемите им се суми за възстановяване на жилищата, ако възстановяването е направено вече от тях.

Забележка. От тази разсрочка се ползват само длъжниците, които изплатят до 15 ноември 1946 г., закъснелите вноски по заемите си с падеж до 15 ноември 1943 г.

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат законопроекта на първо четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на точка пета от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за превръщане в лева на сключените в чужда валута животозастраховки при застрахователни дружества в страната.

Моля г-да народните представители, които са съгласни да не се четат мотивите, понеже са известни на народното представителство, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретари да прочете законопроекта.

Секретар Костадин Трендафилов (зв): (Чете)

ЗАКОНОПРОЕКТ

за превръщане в лева на сключените в чужда валута животозастраховки при застрахователните дружества в страната

Чл. 1. Всички сключени в царството животозастраховки в чужда валута или в злато или в лева, по с уговорена стойност по отношение на някоя чужда валута или на златото независимо от уговорения начин на плащане на премията и застрахованите

суми (в чужда валута или в лева по курса) и от уговорените условия за определяне курса на лева или на чуждата валута, които застраховки са в сила при обнародване на този закон, се превръщат задължително в лева.

Превръщането се задължително в лева и тия животозастраховки, сключени по указания в първата алинея начин, които при влизане на закона в сила са останали за съразмерно намален капитал.

При животозастраховки, сключени по указания в алинея първа начин, по които има отпуснат заем по същия начин (в съответната чужда валута и пр.), и отпуснатият заем се превръща в лева.

Чл. 2. Превръщането на поменатите в чл. 1 застраховки в лева става, като най-напред се установи средната премия в лева въз основа на платените от сключването на застраховката до влизане на този закон в сила премии, изразени в лева, и съответно на така намерената средна премия се определи застрахованата сума в лева по същата премийна таблица на дружеството, по която е била сключена застраховката, за показаната в застрахователната полица възраст на застрахования по време на сключването на застраховката.

При пресмятането на средната премия в лева изразяването на платените премии в лева става: ако са били в ефектив или в чек чужда валута — по курса купува на Българската народна банка в деня на плащането, ако са били плащани в лева — по действително заплащаната в лева сума. Средната премия е равна на средното аритметично от сбора на така изразените в лева платени премии.

Чл. 3. В срок три месеца от влизане на закона в сила застрахователните дружества са длъжни да уведомят застрахованите, чиито застраховки подлежат на превръщане в лева съгласно чл. 1, с препоръчано писмо или притурка към полицата.

Предварително те са длъжни да представят на Държавния надзор върху частните застрахователни предприятия и спестовно-строителни дружества списъци на всички тия застраховки, подредени по валути и вид на застраховката. Списъците трябва да съдържат следните данни:

1. Номер на застрахователната полица.
2. Име на застрахования.
3. Местожителство на същия.
4. Начало и срок на застраховката.
5. Премийна таблица, по която е била сключена застраховката.
6. Застрахована сума в оригинална валута.
7. Постъпили премии в оригинална валута и в лева с указание на начина на изразяването им в лева.
8. Средна премия.
9. Застрахована сума в лева и съответно указание, дали застраховката е останала за намален капитал и дали по нея е отпуснат заем.

Чл. 4. Ако по някоя животозастраховка, сключена по указания в чл. 1 начин, при влизане на закона в сила е изтекъл срокът на настъпил падежът за плащане на застрахованата сума, или е настъпило събитие, по повод което трябва да се плати застрахованата сума, но последната още не е платена, изплащането ѝ става в лева по установения в чл. 2 начин. Същото важи и за всички отсрочени плащания по застраховки, падежът на които при влизане на закона в сила още не е настъпил, или които още не са били платени.

Чл. 5. Застраховки, сключени по означения в чл. 1 начин, които при обнародване на закона не са в сила, но впоследствие бъдат възстановени, подлежат също на задължително превръщане в лева. Ако за възстановяването им е необходимо плащането на една или повече премии или други суми, изплащането на тия суми става по установения в чл. 2 начин.

(Ето текстът на мотивите:

МОТИВИ

към законопроекта за превръщане в лева на сключените в чужда валута животозастраховки при застрахователни дружества в страната

Г-да народни представители! Застраховането в чужда валута или в гарантиран курс включва в себе си и застраховането против обезценяване на националната монета. При днешната несигурност на валутите и възможността от големи колебания в тях, поемането от страна на едно застрахователно дружество задължението да плаща суми или обезщетения по застраховки в едно твърдо установено отношение (гарантиран курс) спрямо златото или друга валута е равносечно на застраховане против обезценяване на националната монета, в която са сключени голямото множество негови застраховки. А такава застраховка времето след голямата война показа, че е невъзможна и води до разорение на дружествата и фактически неустояване да се плати в установения курс. Защото, за да може да изпълни така постите задължения, дружеството трябва да има възможност само да си обезпечи стойността на всички събирани от него суми. А такава възможност не съществува, особено у нас след забраната на свободната търговия с чужди платежни средства и фактическата невъзможност на влогове в злато или в твърдо установен курс на лева.

Основното начало на застрахователната техника, че застрахователно-техническите резерви, които обезпечават изпълнението на дружествените задължения, трябва да се конституират и обличат в оригиналната на застраховката валута, което е в сила при нормални стопански условия, когато самите колебания се движат в сравнително тесни граници, още не решава въпроса за застраховката против обезценяване на националната монета, който е въпрос за застраховане на самите застрахователни дружества против значителните колебания в курса на валутите, които те застраховат. Тоя въпрос не е намерил още своето задоволително практическо разрешение и застрахованите в чужда валута или гарантиран курс

при нестабилни стопански и валутни отношения си остава спекула, повече или по-малко близка до лотарията, с възможност за катастрофални последици за предприятието и фактическа невъзможност за устояване на задълженията. Защото резервите само по няколко десетки или стотици застраховки в дадена валута или в твърдо установен курс, даже да са изцяло обличени (пасивирани) в също така обезпечен курс, не са достатъчно обезпечени за застраховките в такъв курс, понеже при тях поради малобройността им не може да намери приложение законът за големите числа и за изравняване на рисковете, който важи за общия брой на застраховките на дадено предприятие и е основата на застраховането изобщо. От нормално случилите се по брой и номинална стойност щети може повече да бъдат от тях с твърдо установен курс и при силно обезценяване на монетата номинално достатъчните резерви ще се окажат далеч недостатъчни да покрият задълженията в твърдо установения курс. И в такъв случай не само застрахованите в твърдо установения курс не са сигурни да получат напълно обезщетение в установения курс, но и останалите застраховани, които са голямото множество, се излагат съвсем чрез оподване на резервите им от задълженията по застраховките в твърдо установения курс.

Тия съображения, в основата на които стои обезпечеността на голямото множество от застрахованите, установиха ново начало в застрахователната дейност, именно началото, че застраховките във всяка страна трябва да се сключват в местната национална монета, без да се поставя тя в отношение с други валути или с златото. И в много страни застраховките в чужда валута или в гарантиран курс бяха забранени, а сключените превърнати в местната национална монета. У нас още в 1932 г. бе забранено сключването на застраховки в чужди валути и в гарантиран курс на лева, без обаче това да се свърже с превръщането в лева на сключените вече, което се налага да стане по същите съображения. Сключените преди това обаче застраховки в чужда валута (главно по клона живот, които са по-дългосрочни) продължиха да съществуват и да се водят в уговорената валута, като, вследствие левизните ограничения, плащането става в лева. Горните съображения се отнасят еднакво и до тия застраховки и налагат да се теглят последиците от забраната на застраховките в чужда валута, като и всички още съществуващи застраховки в чужда валута или гарантиран курс на лева се превърнат задължително в лева, както това е направило отдавна в много други страни (Италия, Румъния, Югославия, Германия, Австрия, Полша и др.).

Тая е и целта на предлагания законопроект, който предвижда задължително превръщане в лева на сключените в чужда валута или гарантиран курс на лева застраховки. Превръщането се предвижда да стане по начин, който технически отговаря най-добре на положението, като да се сключена застраховката от самото начало в лева, а именно, като се определи средната годишна премия от сбора на внесените премии, изразени в лева (както и действително са плащани) от сключването на застраховката до деня на узаконяване на превръщането, и съответно на тая средна премия се определи застрахованата сума. Същата средна премия остава за напред премията по застраховката. Превръщането за всяка отделна полица ще бъде проверено от Държавния надзор върху чистните застрахователни предприятия, преди да бъде съобщено на застрахования.

Като имате пред вид гореизложените съображения, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и гласувате предлагания законопроект.

Гр. София, май 1946 г.

Министър на финансите: Д-р Ив. Стефанов

Председателстващ Петър Попзлатев: Има думата народният представител Пенчо Пенчев. — Няма го.

Моля г-да народните представители, които приемат законопроекта на първо четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към точка шеста от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за допълнение наредбата-закон за отпускане заем на Минно акционерно дружество „Родопски метал“ — София, от Банка „Български кредит“ под гаранция на държавата („Държавен вестник“, брой 121, от 29 май 1945 г.). Моля г-на секретаря да го докладва.

Секретар Костадин Трендафилов (зв): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за допълнение наредбата-закон за отпускане заем на Минно акционерно дружество „Родопски метал“ — София, от Банка „Български кредит“, под гаранция на държавата („Държавен вестник“, брой 121, от 29 май 1945 г.)

Г-да народни представители! С наредба-закон, публикуван в „Държавен вестник“, брой 121, от 20 май 1945 г., е разрешен заем на Минното акционерно дружество „Родопски метал“, София, от Банка „Български кредит“, под гаранция на държавата, с 8% лихва в размер на 12.000.000 лв., при едногодишен срок на плащане, считан от деня на отпускането му. Заемът се гарантира с залог върху произведените от Минно акционерно дружество „Родопски метал“ оловни руди.

Понеже заложената във връзка с този заем 1600 тона оловно-цинкова руда не е могла да се продаде поради невъзможността да бъде преработена, иска се продължаването срока за изплащането на една сума от 5.000.000 лв. от заема за една година считано от 2 юли 1946 г., когато изтича едногодишният срок за който първоначално е бил отпуснат заемът.

Преработването на рудата в концентрат, който може да бъде продаден, не е могло да стане досега поради липса на химикали за собствената флотационна инсталация на дружество „Родопски метал“.

Дружеството е взело мерки за набавянето на химикали и се надява наскоро да може да пусне в действие флотацията и да преработи рудата в концентрат. Междувременно обаче е необходимо да се продължи срокът на заема за посочената сума от 5.000.000 лв.

Гр. София, юни 1946 г.

Министър на електрификацията, водите и природните богатства: Трайчо Костов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за допълнение наредбата-закон за отпускане заем на Минно акционерно дружество „Родопски метал“, София, от Банка „Български кредит“, под гаранцията на държавата („Държавен вестник“, брой 121, от 29 май 1945 г.).

Член единствен. Към чл. 3 от наредбата-закон за отпускане заем на Минно акционерно дружество „Родопски метал“ от Банка „Български кредит“, под гаранцията на държавата, прибавя следната нова алинея:

За една сума от 5.000.000 лв. от този заем се разрешава продължаването на срока за изплащането с една година.

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат законопроекта на първо четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към точка седма от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за приемане дарението на Горнооряховската градска община в полза на държавата. Моля г-на секретаря да го докладва.

Секретар Костадин Трендафилов (зв): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за приемане дарението на Горнооряховската градска община в полза на държавата

Г-да народни представители! Горнооряховската градска община е имала щастлива идея да вземе решение, с дворяното място в с. Арбанаси от 3.745 кв. метра да се направи дарение в полза на държавата, съответно на Министерството на народното просвещение, като върху това място се построи в бъдеще учителски почивен дом.

Дарението е направено в надлежната форма с нотариален акт № 101, том II, регистър 808, дело № 371/1946 г., тъй че държавата, съответно Министерството на народното просвещение, е получила собствеността на посоченото дворяно място в с. Арбанаси.

Съгласно с закона за държавните имоти, повереното ми министерство поиска, придобитият имот да се впише в инвентарната книга за държавните имоти, обаче Министерството на земеделието и държавните имоти с писмо № 7141, от 29 март 1946 г., отговори, че е необходимо приемането на дарението да стане с закон, след което имотът ще бъде вписан в инвентарните книги.

Като имате пред вид горното, надявам се, г-да народни представители, че ще одобрите предложения ви законопроект за приемане на посоченото по-горе дарение, като гласувате законопроекта. Държавата придобива един твърде ценен имот — дворяно място в едно селце като село Арбанаси, подходящо за постройка на учителски почивен дом, с което се повиши още един принос към грижите за здравеопазването на работниците по просветата.

Гр. София, 17 май 1946 г.

Министър на народното просвещение: Ст. Костурков

ЗАКОНОПРОЕКТ

за приемане дарението на Горнооряховската градска община в полза на държавата

Член единствен. Приема се дарението на Горнооряховската градска община в полза на държавата, съответно на Министерството на народното просвещение — едно дворяно място в с. Арбанаси Горнооряховска община, от 3745 кв. метра, при голянки: общински парцели V, Мара Др. Антон Малжаров, Надежда Др. Пан. Константиновича и от три страни общински улици съставляващо парцел I в квартал 19 по плана на с. Арбанаси, Горнооряховска община.

Целта на дарението е: върху горното място да се построи учителски почивен дом.

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат законопроекта на първо четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към последната точка, осма, от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за предаване имуществото на бившето дружество „Утеха“ от гр. Габрово на фонда за обществено осигуряване.

Моля г-на секретаря да го докладва.

Секретар Костадин Трендафилов (зв): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за предаване имуществата на бившето дружество „Утеха“ от гр. Габрово на Фонда за обществено осигуряване

Г-да народни представители! Бившето благотворително дружество „Утеха“, от гр. Габрово, е основано в 1900 г. и в продължение на около 40 години е водило анемичен живот и не е оправдало съществуването си. Уставът му не е бил съблюдаван от неговите ръководители, целите и задачите му не са били осъществени. То не е водило организационен живот, не е имало редовно избрано ръководство и нарушавало съществуващите закони. По-неже уставът му не е бил преутвърден, съгласно законите, то е престанало да съществува.

Същото дружество е притежавало имоти от голяма стойност непосредствено до индустриалната част на града, които са единствено подходящи за постройката на работнически жилища, каквито следва да бъдат построени според строителната програма на гр. Габрово.

Известно е, че гр. Габрово израства в последните години като един първостепенен индустриален център, с хилядно работническо население. Битовите условия на работниците са твърде лоши, най-вече поради острата жилищна криза. Фондът за обществено осигуряване е предвидил средства за постройката на такива работнически жилища, но по силата на законите общината трябва да даде подходящи празни места, върху които да бъдат те построени. Общината обаче не разполага с такива места.

Чрез предаване имуществата на бившето благотворително дружество „Утеха“ на Фонда за обществено осигуряване се обезпечават необходимото място, което ще улесни общината и съответните институти да изпълнят строителната си програма и задоволят крепящата нужда от работнически жилища.

Гр. София, юни 1946 г.

Министър на вътрешните работи: Антон Югов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за предаване имуществата на бившето благотворително дружество „Утеха“ от гр. Габрово на Фонда за обществено осигуряване

Член единствен. Имуществата на бившето благотворително дружество „Утеха“, от гр. Габрово, се предават на Фонда за обществено осигуряване за стореж на работнически жилища в гр. Габрово.*

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат законопроекта на първо четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министърът на вътрешните работи.

Министър Антон Югов: Г-да народни представители! Поради настъпването на строителния сезон, предлагам, законопроектът да бъде гласуван по спешност, и на второ четене.

Подпредседател: ПЕТЪР ПОПЗЛАТЕВ

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат искането на г-на министра на вътрешните работи за гласуване на законопроекта, по спешност, и на второ четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Костадин Трендафилов (зв): (Чете заглавието на законопроекта*)

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Костадин Трендафилов (зв): (Чете член единствен)

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат член единствен, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Поради изчерпването на дневния ред, заседанието ще се преустанови. Следното заседание ще бъде утре, 27 юни, 15 часа. Председателството предлага следния дневен ред за заседанието утре:

1. Одобрение на предложението за одобрение 27. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 28 май 1946 г., протокол № 64 — относно разрешаването износа на облагородени вкоренени лози от сорта „Болгар“ за СССР.

Първо четене на законопроектите:

2. За компетентността и глобите по закона за народното здраве.

3. За заемане на допълнителна работа от санитарни лица.

4. За изменение, допълнение и отменяване на някои членове от закона за народното здраве.

5. За допълнение на наредбата-закон за функционирането на пострадалите от въздушните нападения аптеки.

6. За допълнение на закона за временната задължителна служба на санитарните лица.

7. За борба с венерическите болести.

8. За кооперативно изграждане на болнични заведения.

Второ четене на законопроекта:

9. За допълнение наредбата-закон за отпускане заем на Мипно акционерно дружество „Родопски метал“ — София, от Банка „Български кредит“ под гаранция на държавата.

Моля г-да народните представители, които приемат този дневен ред за утре, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Обявявам заседанието за закрито.

(Закрито в 16 ч. 50 м.)

*) За текста на член единствен виж първото четене на законопроекта по-горе.

Секретари: { КОСТАДИН ТРЕНДАФИЛОВ
СТЕФАН СТЕФАНОВ

Началник на Стенографското отделение: ДОНЧО ДУКОВ